

[Ruth Olsen.]

genindpasset i et normalt samfundsliv, må det efter udvalgets opfattelse være en konsekvens heraf, at de offentlige institutioner fører en ansættelsespolitik, der fremmer disse bestræbelser i det omfang, det er forsvarligt efter almindelige personalepolitiske synspunkter.“

Udvalget bemærker også, at ved post- og telegrafvæsenet f. eks. er det grund nok til udelukkelse, hvis vedkommende ansøger har været sigtet eller tiltalt for visse sædelighedsforbrydelser.

Det er altså ikke bare det, at man har fået en straf, men det, at man har været sigtet og tiltalt, der tæller. Det tyder dog på en meget restriktiv ansættelsespolitik.

Alt i alt mener jeg, at der er behov for en undersøgelse af, hvordan det rent faktisk står til med de tidligere straffedes muligheder, ikke bare hvad love og cirkulærer siger, men hvordan de administreres i praksis. Har man nogen sinde foretaget en undersøgelse af, hvad problemerne efter en løsladelse betyder for recidivprocenten, hvordan de pågældendes sociale placering er før og efter en dom? Hvis vi mener noget alvorligt med vor snak om resocialisering, bør vi, synes jeg, i meget højere grad end hidtil bekymre os for de straffedes genindplacering i samfundet. Resocialisering kan ifølge sagens natur ikke foregå i fængselsmiljøets ikke helt naturlige miljø, den kan først påbegyndes bagefter — fængselsmiljøet er jo ret abnormt.

Justitsministeren mente ikke, at bestemmelsen i straffelovens § 78 var forenelig med vort i forslaget stillede krav om, at hele straffen bør være indeholdt i dommen. Hvis en dom medfører frakendelse f. eks. af autorisation i en vis årrække, det er vist normalt 5 år, mener jeg, at det må være muligt at indeholde det i dommen, således som man f. eks. i dag gør det, når man frakender kørekort. Når det er en del af straffen, må vi erkende det, og så må det med i dommen som en del af den straf.

Det er ifølge loven alene arten af den begåede forbrydelse, der afgør, hvad man kan udelukkes fra. En færdseksforseelse kan f. eks. ikke få betydning for en elektroinstal-latørs autorisation. Den sædvanlige 5 års regel for udelukkelse fra disse erhverv mener jeg ikke er særlig rationelt begrundet,

for hvis erhvervet kræver visse faglige færdigheder, forringes de jo ved ikke at blive brugt i en årrække. Det viser, at denne frakendelse på 5 år er en del af straffen, og derfor skal den være med i dommen, mener vi.

Almindelige borgerlige rettigheder kan man ikke miste, siges der. Og dog: retten til at sidde i denne forsamling har ikke enhver, som vælgerne ønsker og udpeger ved et valg. Grundloven siger, at man ikke må være uværdig i „almindeligt omdømme“. Den bestemmelse forekommer mig ikke at være i overensstemmelse med demokratiet, idet det alene bør være vælgerne, der skal afgøre, hvem der skal sidde herinde. Hvis vælgerne har tillid til en person på trods af hans eller hendes fortid, synes jeg ikke, at vi herinde kan sidde og vise vælgerne mistillid ved at omgøre deres valg. Det mener jeg er udemokratisk, og bestemmelsen i grundlovens § 30 burde udgå.

Hovedhensigten med det forslag er på baggrund af undersøgelser af tidligere straffedes faktiske muligheder at få et overblik over, hvor og hvordan vi rent praktisk skal sætte ind for at give disse mennesker de rettigheder, vi i teorien mener de bør have. Vi må undersøge, hvad vi kan gøre i et bevidst resocialiseringsøjemed, og se på, hvorvidt det, som der i en betænkning fra 1938 står, er muligt at tillægge domfældte personer en endnu gunstigere retsstilling.

I hvert fald håber jeg, at man i justitsministeriet, nu da man formodentlig snart overtager Dansk Forsorgsselskab og derved bliver mere direkte impliceret i problemerne om efterforsorgen, derigennem får en mere klar fornemmelse af, hvilke foranstaltninger også af lovgivningsmæssig art der er fornødne på dette område.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Idet jeg forudsætter, at forslaget henvises til behandling i retsudvalget, vil jeg gerne give tilsagn om dér at give de oplysninger om de konkrete forhold, som ordføreren for forslagsstillerne nævner.

Jeg vil gerne i det omfang, der opnås enighed derom under forhandlingerne, bidrage til de fornødne lovændringer, for at forslagets intention i noget omfang kan føres ud i livet, og jeg vil inddrage ministerkolleger, som måtte blive berørt heraf, i forhandlingerne.